

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap.
— Telefonszám 549. —

KOLOZSVÁRI HIRADÓ

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetésért 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.
— Telefonszám 549. —

Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Kiadó tulajdonos: GÁMÁN J. ÖRÖKÖSE KÖNYVNYOMDÁJA.

Terjed a sötétség! . . .

Kolozsvár, január 9.

(—ely.) Apáthy István dr. kolozsvári egyetemi tanár nyugdíjaztatási ügyének fölelevenítése kapcsán megint aktuálissá váltak azok a sorok, melyekkel a nagyevű és mindenektől függetlenül működő szellemi tekintélyekre gyakorolt szégyenteljes „felsőbb nyomás” eseteihez szelvényeket illő fűzni.

A lélekszegénység legalavább bélyegeit viselik magukon mindazon felsőbb helyről jött rendeletek és bizalmas felszólítások, melyek azt célozzák közös végeredményükben, hogy a tudományos meggyőződés igazságai felsőbb erkölcsi hatalom akarata szerint kormányoztassanak s az ezen akarattal ellentétes vélemények a leghitványabb megfélemlítés, fenyegetés és presszív hatásával módosíttassanak.

Meg vagyunk győződve, a mint tiszta dolog ez az üldözött tanár kartársai előtt is — hogy Apáthy Istvánt nyugdíjazni nem fogják, mert a fegyelmi ügyében ítélkezésre összeülő egyetemi tanács a legszebb és legnemesebb elégtételben részesíti majd a tudomány egyik legkiválóbb zászlóvivőjét. Amde elszomorító mégis, hogy az a bizonyos fölttes hatalom az egyéni és tudományos meggyőződésnek és eszmehirdetésnek ideális szabadterületeit milyen eszközökkel akarja korlátozni, hogy rab legyen a gondolat és az eszme hirdetőjét erkölcsi porráz tartsa féken.

Csakhogy azok, akik így vélekednek, felejtik azt, hogy a tudományos-élet rég eltávolította az „eddig és ne tovább!” jelzőalkalmatosságot és szabadságát, függetlenségét, befolyásolhatatlanságát meg tudja védeni. Amint meg is fogja védeni az Apáthy esettel kapcsolatban is.

Akár tetszik ez a felsőbbeknek, akár — nem! . . .

A kolozsvári törvényszék új elnöke.

Ki lesz az utód?

Kolozsvár, jan 9.

Báró Szentkereszty Zsigmond törvényszéki elnöknek kuriai bírónak való kinevezésével különféle kombinációk merültek föl a kolozsvári törvényszék elnöki állásának betöltése körül. Rudnyánszky Gyula br. visszalépésével több táblabíró és vidéki törvényszéki elnökről, mint leendő kolozsvári elnökyől beszél a hír s az egyik verzió szerint a jelenlegi gyulafehérvári elnök kinevezését befejezett ténynek tartották a beavatott körök.

Mindezen híresztelésekkel szemben mértékadó helyről értesülünk, hogy a brassói kir. törvényszék elnöke Weér György fog a kolozsvári kir. törvényszék elnöki állásába kineveztetni.

Ezt a kinevezést örömmel fogadják mindazok, akik Weér Györgyöt úgy is mint jogászt, úgy is, mint embert ismerik. Weér György nagy és alapos tudásu ember; páratlan tapintattal és éleslátással. A modern igazságszolgáltatásnak szellemét ő ültette át a judikatura nehéz hivatást betöltő feladatában Brassóba.

Mint társadalmi tényezőről megbecsülhetetlen érdemeket nyugtáz

el személyével kapcsolatban a brassói közélet. Ő volt alapvető megteremtője a magyar kaszinónak, ő simította el a három nemzetiség között napirenden volt torzsa kódásokat, ő teremtett békét és egyetértést a brassói fajok érintkezésében.

Kolozsvárnak birói és közéleti társadalmi tehát fölülte nagy jelentőségű ponthoz ér az ő esetleges kinevezésével, a melyet ma még kellő módon nem is tudunk értékelni.

Egy kolozsvári fiú Dél-Afrikában.

Levél az idegenből.

Kolozsvár, január 9.

A messze földnek sajátos varázsa még mindig kivándorlókat csal a nagy világ részeibe. S ha valamikor, úgy manap hatványozott mérvben hagyják el kikötőiket azok a szomorú embernumerusok, melyek nélkül a hajóstársaságok, üzleti ügykörüket — anyagiakban semmivel biztosítani nem tudnák. Kivált a magyar föld művelési és iparának fejlesztői között dühöng epidémiszzerűen a kivándorlásra való készség és hajlandóság. A központi statisztika sötét adatokkal számol be évereinknek pusztulásáról, erőszakos hazátlanságáról és idegen világgrészekben való veszendőségéről. Am az a jótékony hatás, amely szükségszerű következménye minden sötét adat számokkal bizonyított fonákságnak — mifelénk nem mutatkozik. Sőt hovatovább ijesztőbb arányban emelkedik azoknak száma, akik elhagyják az édes anyaföldet, nem törődve azzal, hogy az elhatározásukat irányító ábránd és reménykedés alapján kegyetlen eszköze a sorsnak, melylyel tönkreteszi, sanyargatja és megbünteti a hi sékény hazátlanokat.

Három évvel ezelőtt Papméder Imre, kolozsvári volt vasesztergályos is kivándorolt szülőföldjéről. Dél-Afrikába ment. Papméder e héten levelet irt itthon maradt hozzátartozóinak. Minden statisztikai adatnál érdekesebben vázolja a kivándorlók nyomorúságát és szenvedését.

Módunkban áll a levelet kivonatossan itt közölni:

„Amióta kijöttem, a nyomor és nélkülözés kísér mindenütt. Pedig jó munkás vagyok. Kilenc hónapig a Feiger & William cég aranybányájának gépműhelyében kaptam alkalmazást, de olyan nyomorúságos fizetéssel, hogy még a legszükségesebbeket se tudtam magamnak beszerezni. Három hónapig koldultam is, míg nagynehzen újra bejutottam egy aranybánya napszámosai közé. Az élet itt nagyon drága. Sok magyarral találkoztam, akik velemmel együtt nyomorognak. Több barátommal megegyeztünk, hogy fölmegyünk a konzulátushoz és kérni fogjuk hazatoloncoltatásunkat . . .”

Igy ír Papméder Dél-Afrikából. Szíveleljék meg sorait azok, akik a kivándorlás gondolatai előtt állnak . . .

Mennyibe kerül egy ferj.

Hajdan mégis csak jobb idők jártak az asszonyokra, ámbar manapság már megszereztek majdnem minden jogot, ami sociális és politikai téren eddig csak a férfiakat illette. A rómaiaknál és a keleti népeknél a vőlegény menyasszonya szüleinek ajándékot adott, amely őt ökörből, néha egész csordából állott. Az asszony értéke azóta már nagyon csökkent. Ma bizonyára homéri kacaj fogadná azt a családapát, aki leányaért a vőlegénytől ajándékot kérne. A férfi értéke azonban nagyon emelkedett és ezeket adnak annak az

TÁRCA.

Strófák. . .

Naphosszat ült berregő gépje mellett
A kis leány, a kis varróleány —
Szemei gyakran el-elrevedeztek,
De ujjacskája csak varrt szaporán.
Kötényében egy rózsaszín levélke —
Ah, egyetlen szója is édes talány! . . .
„Szeretsz? . . . Szeretlek! . . .” százszor
[ismételte]
Ha ránézett a bohó kis leány. . .

Am egyszer jött egy nagy, hosszú
[írassor,]
Kitől? mitől? — nem mondtasenkinek —
S rá gyönygös, csipkés menyasszonyi
[fátyol,]
Hogy ez, vagy az közülök varrná meg.
És varrt és varrt — s könnyei végig
[folytak]

A drágagyöngyös asszonyi ruhán —
És társai meg össze sugtak-bugtak,
Mért sir a lány a vidám kis leány? . . .

Oszt' vége lett a nagy munkának
[egyszer]
S elcsuklott szava egy buzgó imán —
És lefeküdt és többé föl te ébredt
A kis leány, a bolond kis leány. . .
Osszián.

Búcsú.

Egy ifjú naplójából.

— A Kolozsvári Híradó eredeti tárcája. —

Az öreg Szamosnak bullámai,
megaranyozva a lenyugvó napnak
utolsó sugarától, lassan hőmpölyög-
nek tova. A pár perccel még élénk
város hihalni készül.

Amint ott sétáltam a Szamos
partján le s fel, amint ütöttem
kis vesszőcskémmel az utszéi vi-
rágokat, betegnek éreztem magam.
Igen betegnek . . . nagyon be-
tegnék . . .

Ridegnek tetszett az élet . . .
kihalt már az erő, mely kedvet
adott hozzá.

Ugy vonz valami más tájra . . .
messzire e bánatos vidékről . . .
hol minden csak a fájdalmas, régi
időkre emlékeztet . . .

Legyetek készen könnyeim, si-
rassatok el a boldogtalanságért:

Kivülről vigság, mámoros öröm.
Mig benn szívemben sirok, évdődöm:
Mindig csak sirok, évdődöm . . .

* * *

Mint a többi ifjak, én is a szo-
kott helyen: a tánciskolában ismer-
kedtem meg Emmuskával.

Barna haja kétfelé választva,
vastag fonatokban omlott vállaira,
s a mint azokat a csillogó, búvös
szemeket rám vetette, úgy érez-
tem, hogy valami bánt, de nem
tudtam, mi a bajom.

Kérdésekre:

— Van e ideálja? oly zavartan
felelt; észrevettem, hogy mondaná
is és nem is, végre is rászánta
magát.

— Oh igen volt, de már el-
ment messzire.

Azt hittem, fecsegéssel meg-
szüntetem a helyzet kellemetlen
voltát. De hiába beszéltem, n m
tudta leküzdeni zavarát s ez bi-
zonyos feszültséget eredményezett
köztünk.

Tánciskola végével hazakisér-
tem, virágot vittem neki . . . hiába
. . . hiába . . . az a hidegség
csak nem tűnt el

Eljött az ősz, a fák levelei
lassan-lassan mind lehullottak . . .
elvitte az őszi szellő messzire, az
éneklő madarak itt hagyták puha
fészkeiket . . . beteg lettem én is

Gámán J. örököse könyvnyomdája Kolozsvárt, a legrégebb és a legmodernebbül berendezett nyomdaüzlet,
Kossuth Lajos-utca 10. Telefonszám 549.

embernek, a ki egy leányt — legyen az bármily csinos — feleségül vesz.

Az amerikaiak ezen a téren is határozottan vezetnek. Az általuk különben oly megvetett címetek mesés áron vásárolják meg. Egy Colona herceg például 3 millió dollárt (15 millió korona) kapott, hogy egy amerikai milliomos serti király leányát feleségül vette. Ausztriában nagy számú házasságközvetítő intézet áll fenn, amely amerikai milliomos menyasszonyoknak, megfelelő hozományért, osztrák arisztokrata nőlegényeket szállít. Európában a házasság közvetítők még sem dolgoznak oly magas összegekkel. 400.000 korona hozomány már szerencse számba megy és ekkora hozományul egy leány már valódi arisztokratát kap, magas rangú hivatalnokot vagy vezérkari tisztet.

A kedvezőtlen gazdasági helyzet hozta magával, hogy a házasság piacán különben régebben igen keresett egyéneknek, az ügyvédeknek értéke nagyon alásüllyedt. Évekkel ezelőtt a közeposztály leányai valóságos szerencsének tartották, ha ügyvéd férjet kaptak, 150.000–200.000 korona hozomány nem tartozott a ritkaságok közé és még egy csekély jövedelemmel bíró ügyvéd sem nőült 100.000 koronán alul. Ma már 40–50.000 koronáért minden leány kaphat ügyvéd férjet, sőt van olyan is, aki 30–35.000 koronával is megelégszik.

Az orvosok értéke is nagyon alásüllyedt. Egy fiatal, némi gyakorlattal bíró orvos a legkedvezőbb esetben 30.000 koronát kaphat, míg ezelőtt 50–60.000 sőt 70.000 koronát is adtak. A középiskolai tanárok értéke ellenben nagyon emelkedett, mivel biztos jövedelmük van, mi azután külön órák és leckeadás folytán megkétszereződik. Általában észlelhető a családapák azon törekvése, hogy leányaiknak biztos jövedelemmel bíró férjet szerezzenek, ha ez még oly csekély is, úgy hogy pénzügyi tekintetben jelenleg a legjobb házasságokat az állami és bankhivatalnokok kötik. A házasság terén a tanító majdnem értéktelen. Ritka eset, hogy egy tanító mást vegyen feleségül, mint tanítótánszóját; ámbar e tekintetben most, hogy a tanítók fizetésemelése küszöbön áll, javulás várható.

Minden versengésen kívül állanak, természetesen a szerelmi házasságok. Itt nem törődnek a pénzzel, ranggal, hanem a boldog-

ságot a szívverés után itélik meg. Az irigy házasságközvetítők azonban most a birtokukban levő statisztikai adatok alapján kimutatják, hogy majdnem kétszerannyi szerelmi házasság végződik szerencsétlenül, mint közönséges üzleti házasság.

Az új Messiás.

Londoni tudósítók a napokban már részletes jelentést küldöttek a lapoknak annak az újvallásnak a szédítően gyors és nagyarányú elterjedéséről, melyet Evan Roberts fiatal lelkes hirtet mostanában Angolországban. Az új vallás terjedéséről és hatásáról tudósítónk ujabban még a következőket jelenti: A velszi tartomány lakosságát már majdnem teljesen meghódították az Evan Roberts bűvös szavai. Ez a csodaember, akit a nép fanatikus hittel az új Messiásnak nevez, egyszerű bányamunkásnak a fia s ő maga is a bányászérettel kezdte a kenyérkeresetet. Egy szép napon azonban, mint ő maga hirdeti, titokzatos hangok így szóltak hozzá: «Evan Roberts vedd el a csákányodat! Az Ur neked más szerepet szánt. Eredj, az idők beteltek; hirdesd az igét embertársaid közt.»

Látományát előbb otthon, a Swansen-uton levő egyszerű hajlékban beszélte előbb apjának, az öreg, becsületes, igénytelen bányásznak, majd az anyjának, a kinek lelke és magasabb intelligenciája rezgett fia előadásában s azután bucsut vett tőlük. Sorra bejárta a falvakat és a városokat; s mialatt beszélt, nagy szemeiben a vallásos áthatottság tüze csillogott, halgatóságában pedig a remény és az áhítat érzése ébredt fel, annyira, hogy beszéde végével egész tömegek jarultak hozzá, főlesküdvén az új tanokra. Evan Roberts, mint már említettük, minden színezés, mesterkélttség nélkül beszél. Csak azt mondja, amit érez s csak úgy, ahogy a szó önkéntelenül az ajkára jön. Előre is tiltakozik, hogy őt szónoknak tekintsék, de szavai mégis úgy hatnak, mintha varázslat, valami ellenállhatatlan erő volna a hangjában, az érzéseiben, a tanításában. Az emberek, akik hallgatják gyönyörtől sugárzó arccal állnak előtte s minden habozás nélkül készek őt követni.

Néhány nappal ezelőtt egy templomban egy amerikai lelkes

kelt föl a helyéről és szónokolt, abban a szellemben, ahogy azt Evan Roberts teszi. De beszédének hatása távolról sem volt olyan, mint az övé. A fanatikus tömeg csaknem teljesen érzéketlennek mutatkozott a lelkes művészi előadása és szónoki figurái iránt. Egyszerre azonban megjelent Evan Roberts és beszélni kezdett. Mint valami isteni muzsika, olyanak tetszett a beszéde. Alig mondott néhány szót és a hallgatóság már egészen átváltozott. Nem sokára valóságos átszellemülés fogta el a tömeget s az emberek egymás után tértek meg. «Ezentul nem iszom szeszes italt» — mondta az egyik. — Megbocsátok az ellességeimnek, — mondta a másik, — bocsássonak meg nekem is. Egy ember önkívületi állapotában a földre roskad, sokan zokogva ölelik át egymást. Az angol orvosok már foglalkozni is kezdenek ezekkel a jelenségekkel. Beteges, hiszterikus tüneteknek mondják s azt hirdetik, hogy Evan Roberts szereplése veszélyt hoz Angolország népére.

Tény azonban, hogy új Messiás hívei tömegestül lepik el a korcsmákat és színházakat, de nem azért, hogy ott élvezzenek, hanem, hogy ott levő többi embertársaikat az egészségtelen és liú szórakozások abbahagyására bírják. Sok helyen a rendőrségnek kellett közbelépnie, hogy nagyobb botrányok ne történhesenek.

A Hosszu-utcai rejtély.

Kisértetjárás — hajnalban.

Kolozsvár, január 9.

A Hosszu-utcai békés polgárok egyhangu életét különös eset tette izzóvá és érdekessé s a talpig becsületes nyárspolgárok egyéről se beszélnek most mint erről a rejtélyes, titokzatos esetről. Bizonyos idő óta ugyanis azt tapasztalják e környék lakói, hogy a hajnali órák derengő homályában emberforma «ködalakok» tesznek látogatást a telkeken.

Hogy e rejtélyes látogatókat a titokzatosság kódéval burkolják be, ebben nagy része van a misztikumra és megfeythetetlenre mindig szivesen hajló emberi agynak.

A «szellem-látogatók» rendszerint a három-négy óra közötti időt választják sétaidőjükül, a

mely — miként azt később megállapították — nem éppen szellemekhez illő kártevással szokott összekötve lenni. A rejtélyes alakok törnek zuznak ilyenkor s hajlandóságuk kitörésében különös előszeretettel viseltetnek az üveg-házak és lakásablakok megromlására.

Néha-néha más is történik... Olyasmi, ami már mélyebben jár a büntetőtörvénykönyv mesgyéin és amit még szellemekkel szemben is «lopásnak» minősít a királyi ügyészség és törvényszék. Tegnap egy borona, tegnapelőtt két tyúk, azelőtt egy szekér tünt el rejtélyes körülmények között különböző telkekről.

A lakosság egy része most véd és dac-szövetséget kötött és éjszakáról-éjszakára fölfegyverkezten várakozik a rejtélyes látogatókra, akik ezt az energikus ellenállást legközönyösebben fogadják... Ugy tudniillik, hogy néhány nap óta nem mutatkoznak többé...

Helyesnek tartanók, ha a polgárság helyett rendőri őrszolgálat ellenőrizné ezután a Hosszu-utcaiak vagyonbiztonságát. Hamarosan körmére koppinthatnának a kellemetlen és közveszélyes «szellemeknek»...

Kereken járó palota.

Lancashireben a Preston vasúti társulat Milton W. H., Rhodesia kormányzója részére egy új vasúti szalonkocsit épített, mely valóságos kerekeken járó palota. Ez a kocsí oly fényűzőt fejt ki, mely eddig utólrhetetlen

Hat különböző szakaszba van osztva egy folyosóval, mely az egész kocsí körül csavarodik és az egyik oldalon erkélybe nyúl ki, a másikon jégszekrényvel ellátott verendában végződik. A folyosó vasfügönnyel zárható el, úgy hogy minden időjárásnál használható. A lakhelyiség berendezése szintén pazar. A butorokat fehér és fekete mahagóniból fagrátkák a legdiszesebben, míg a pamlagot és forgatható karosszékeket vörös maroquinbőrrel párnázták.

A butorzat szekrényekből, állványokból, tükrökből stb áll. Kis fölállítható asztalkák, villamos legyező stb tartoznak még a berendezéshez. A hálószobában magas öltöző tükör, számos fiókkal ellátott szekrény és ruhatár lát-

... a hervadt virágok engem is elakartak vinni magukkal oda... hol nem fáj semmi... hol kárpótlást találok a boldogtalanságért.

Mire a földet fehér szemfedő borította be, jobban lettem, ... újra éledni kezdtem.

A fiatalság a jégpályákon folytatta nyári mulatozásait.

Oda mentem én is. Mintha valami vonzott volna... mintha fülemben sügt volna valami:

— Menj oda, mert ott újból megleled elveszett csalogányodat.

S én szívom sugallatára hallgatva, mentem oda.

Mentem hűségesen, minde nap ott voltam reggeltől délig és déltől estig.

De mind hiába... hiába...

Már a remény ői is letettem, hogy megláthassam. Midőn aztán egyszer kedvezett a szerencse.

A jégpálya egyik sarkában megtaláltam a rég elveszett agyalt

Megkezdődött hát újra a régi élet. Előttem voltak ismét ragyogó szemei, melyekben a menyország rejlik.

Félénken egymáshoz simulva oly jól éreztük magunkat a hangos tömegben.

Ettől fogva találkoztunk minden délután a jégpályán.

Boldognak... kimondhatatlanul boldognak éreztem magam!

Végre hát kárpótlást találok a multak szenvedéseiért?...

Oh nem... nem adatott nekem boldogság a földön!...

* * *

Midőn boldogságunk tetőpontra hágott... midőn rózsás álmokat szóttunk jövő boldogságunkról

... akkor... igen, akkor vége lett egyszerre mindennek.

Azt mondta, hogy elmegy messzire, ahol a csalogány nem dalol oly szépen, mint nálunk, ahol még a virágnak is más illatja van, mint mi felénk.

Fáj a szive... de elmegy... mert mennie kell...

A távoli ködből mintha egy halvány arc mosolygott volna felém... aztán mintha hirtelen elkomorodna jószágos arca, azután jött egy habkönnyű fehér felhőfoslány... és mindent eltakart.

De mégis!... mintha a lány szellő lebegő szárnyain gyöngéd zokogás hangjait hozná felém arról, amerre ő ment... messziről... messziről...

Mint mikor cikázó villám hatítja át a levegőt... hogy még nagyobb setétséget hagyjon maga után.

Emmuka elbucszott s én úgy éreztem, hogy majd elsiratja még ő csendes holdvilágos éjeken azt a szomeru történetet a királyfőről s az aranyhaju tündérleányról...

Szeme körül ott járszadózott egy kiszabadult hajfonat, mintha elakarna rejteni azt a kitörni óhajtó könnycseppet... aztán kezembe fektette remegő kis kezét, eltordította arcát.

— Isten önnel!
Aztán egyszerre mintegy varázsütésre csend lett... csodálatos, merengő némaság...

Sirass engem őszi, siró szellő, Hisz mi elmúlt vissza sohasem jó; Sirassatok ti hulló levelek, Jó éjszakát! Isten már veletek Bánatim, Isten veletek.

Csia Albert.

ható. Kényelmes dolgozó-asztal, egy összehajtható mosdótál kéfékkel, fésűkkel, továbbá egy forgatható beretváltó tükrök is van a kocsiban. A titkár szomszédos szobája szintén oly díszes. A fürdőszoba berendezése oly pazar, hogy hasonlóra eddig még nem volt eset. A cselédszobában mintegy két ágy áll, mint a titkár hálószobájában.

A konyhában két tüzhely áll, egy nyitott széntartóval, fánnyel melegítésére és egy sütésre alkalmas készülékekkel. Az összes helyiségeket villamos fény világítja meg, de azért a vezeték meghiusulása esetére olajlámpákat is helyeztek el.

HIREK.

Kolozsvár, jan. 9

— **Népgyűlés.** Tegnap délután nagy érdeklődés mellett tartották meg a szocialisták a Torna-Vivódában népgyűlésüket, mely a legnagyobb rendben folyt le.

— **Képviselőjelölések.** Tegnap délelőtt a kolozsvári kormány-párt jelölő gyűlést tartott, melyen az I kerületben Hegedűs Sándort, a II-ikba pedig Feilitzsh Arthur br. jelenlegi képviselőinket jelölték. A programbeszéd megartását a jövő vasárnapra tűzték ki. Az ellenzékiek az I kerületbe gr. Zachy Jenőt, a II-ba Wesselényi Miklós br.-t jelölték.

— **Kereskedőnk és a politika.** Kolozsvárt több tekintélyes kereskedő tegnap délután titkos értekezletre gyűlt össze. Kimondták, hogy a mennyiben a szövetkezeteket a kormány hathatósan támogatja nálunk, minden lehető elkövetnek, a lehető legnagyobb akció kifejtésével, hogy a kereskedelmi érdekesség az ellenzéki jelölteket támogassa szavazataival.

— **A rendőrség figyelmébe.** Régi, rossz szokás Kolozsvár városában, hogy az illetékes nemtörődömsége és nembánomsága következtében cseledlegények és leányok a gyalogjárókat használják rakoncátlankodásuk színterül. Ez, egymagában, nem volna baj, de sokszor megtörténik, hogy midőn vizet hordanak is, a Pisták és Jánosok elcsinalankodnak a csöbrös Jucikkal s nem ritkán az amugy is sikos aszfaltjárón végig öntik az egész dézsa vizet. Ez történt tegnap is az Unió-uton s ma reggel sima jégtükrök jelezte a tegnapi incselkedést. Ugy véljük, a sarkon álló rendőrnek egyéb hasznát is lehetne venni az álldogálásnál. Nyilván így gondolkodik a főkapitány ur is. Miért történnék mégis ilyen mucsai mizeriák Kolozsvár legelőkelőbb utjainak egyikén?...

— **Farsang.** A vidám maszkok és multságok ideje hivatalosan is beköszöntött. A kávéházak éjjeli kétórás záridejét Carneváll herceg kegyelmességéből hatályon kívül helyezte a rendőrség s a mulatók nagy, homályos ablakszemei a késő hajnali órákban is világosak még. Hóstat daliás legényeit ilyenkor valami vágy szállja meg, hogy maszkba öltözve keressek föl közös ellenségeiket. Jól tenné a rendőrség, ha a régi gyakorlatához híven csak válogatott esetekben adja meg az engedélyt álarcos menetek rendezésére.

— **Adósságmentes állam.** Szóval boldog állam, amelynek pénzügyminisztere nyugodtan alhatik. Igaz, hogy nem nagy állam Altenburg hercegség, de hát az érdem így sem megvetendő, mert a kisebb háztáznak aránylag épp úgy meg vannak a maga gondjai. Van ugyan a költségvetésben egy tétel az államadósságok törlesztésére, de ez csak afféle formáság, kedves játék. Az e cim alatt megállapított 36,510 márka egyik általi kasszából a másikba vándorol. Mert a képzeletbeli államadósság — 882 655 márka — valaképpen az állami szolgák özvegyeinek és az árvaháznak a járulékát fedezi 778.110, illetőleg 23 885 márka erejéig. A maradék alapítványi, egyházi és iskolacélokat szolgál. A jó ég tudja különben, miért játszza Altenburg hercegsége ezt az adósságot, amikor vagyonfőlösege is van, még pedig a körülményekhez képest elég csinos: 7.682,000. Bár nekünk volna ennyi. Az állami számvevőszék tegnap közölt kimutatása szerint egészen mosképpen állunk, s megirigyelhetjük a csipet Altenburgot.

— **Bajtársak a halálban.** A londoni Daily Graphic levelezője a következőt megírt történetet beszéli el: A Liaojang körüli harcokban megsebesült több japán katona egy dombon feküdt, melynek bevétele az előző este megkísérlették. Sőhajtozva, türelmetlenül várták a betegszállítókat. Kiáltozásukra, vízért való könyörgésükre csakhamar több orosz sebesült jelent meg. Barát és ellenség nyomban szövetkezett, hogy közösen szálljanak szembe az éj viszontagságaival. Végül egy bajtársával könnyebben sebesült japán katona utra kelt, hogy vizet hozzon. Mikor hosszú várakozás után sem tért vissza, egy sebesült orosz indult utána. A következő reggelen mindketőt némi távolságban agyonlőve találták meg. Közös sirba temették őket, melynek helyét egyszerű kereszt jelzi a következő japán fölirattal: Bajtársak a halálban.

— **Gyilkos fogadás.** Csehország Plan melletti Josefuttin falában több gyári munkás esztelen fogadást kötött. Glickhorn József munkás arra vállalkozott, hogy 100 pohárka pálinkát egyszerre fölhojj. A többiek rááltak és Glückhorn bozzálattott az iváshoz. De mikor a 40 poharat fölhojjotta, hirtelen lezuhant a székről és eszméletlenül terült el. Két nap mulva alkoholmérgezésben meghalt. A könnyelmű férfi 3 kis gyermeket és özvegyet hagyott hátra.

— **Rémes szerencsétlenség egy lakatos műhelyben.** Temesvárról jelezték tudósítónk, hogy ott tegnap rendkívül szomorú eset történt. A város egyik legöregebb, legnépszerűbb iparosa Kovács Gábor lakatos mester, továbbá két fia és egyik inasa borzalmas sebekkel borítva, fekszenek a városi kórházban és állapotuk olyan súlyos, hogy aligha maradnak életben. Tegnap ugyanis a műhelyben dolgoztak, mely gépezemre van berendezve, eddig, ki nem derített okból, a benzintartó felrobbant és az épület egy részét romba döntötte. A sebesült és összeéget embereket úgy buzták ki a romok alól és vitték a kórházba, de állapotuk rendkívül aggodalmas. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy az esetért kit terhel a felelősség.

— **Váltók beváltásának határideje** Mig a takarékpénztárak reu esen az esedékesség harmadik napjáig várják meg a váltók beváltását és csak akkor adják át azokat be nem váltás esetén óvatolás céljából a kir. közjegyzőnek, az osztrák magyar bank eddig is csak másnapig várt. Újévtől kezdve ez most változást szenved és aki ezen banknál elhelyezett váltóit az esedékesség napján be nem váltja, az viseli már a költségeket is, mert a bank-fiók köteles az esedékesség napján be nem váltott váltót még az nap este további eljárás végett a közjegyzőnek átadni.

— **A hős párbajozók.** Tegnap történt egy városban, mem mondjuk, hogy nem a mienkben, hogy két fiatal ur összeveszett egymással. Természetes, hogy az összeveszés folytán oly folytonossági hiányok keletkeztek a fiatal urak becsületén, a melyet csak vér tud lemosni. Amde összeveszni sokkal könnyebb, mint sikraszállni s a két fiatal urnak, őszintén bevalva, sehogys sem tetszett ez a leendő párbaj, a melyet a vére szomjas „lekiismeretes“ segédek nagy igyekezet után elhatározták. Az ördögbe is néha a kapanyél is elsül, sőt sokszor a vak tyúk is gyöngyöt talál, hátha még a pisztolyok is eltalálnak sülni, sőt az ostoba golyó . . . nem, — erre még gondolni is hátborzongató dolog. Az egyik ur tehát elhatározza, hogy bejelenti a dolgot a rendőrségnek. A rendőrség közbelép, mielőtt a párbaj végbemenne: druccolni sem kell és a bátorság rimbusza is megmarad. Beállít tehát nagy titokban a rendőrkapitányhoz s előadja neki részletesen a dolgot. A rendőrkapitány nézi, nézi és hallgatja, aztán csak ennyit mond a bátor fiatalnak:

— Nagyon helyes . . . de igazán kár volt fáradni. . . Már itt volt a másik ur, épen egy félórával ezelőtt. . .

— **Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermük** Mátyás királytér 32. (Szatmáry-ház.) Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

— **Nedves idő, köd és szél** minden arczórnek árt, éppen úgy, mint a forró nap. Megvédi arcát a fölcserespedéstől és testbőrének simaságát, üdeségét megtartja a Biró dr. féle „Havasi gyopár Crème“ használata által. Probatégely 70 fillér. Kapható Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. 1

SZINHÁZ.

* **Két előadás** Tegnap délután zsufolt ház előtt a rég nem adott „Peleskei nótárius“ került színre a címszerepben Szentgyörgyivel, ki az ő aranyos humorával az egész előadás alatt állandó derűtségben tartotta az egész nézőtér. A többi szereplőkről szintén csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk általánosságban. Nem így az esti előadásról. Tóth Ede nem a „fiatal sasoknak“ írta ezt a darabot. Ide szív, lélek magyar karakter kell. A falu rosszában játszó alakok nem a fővárosban születettek hölgyeim és

uraim, hanem az alföldi rónán. Nem parketten mozognak, de az áldást adó édes baba földjén. — Szentgyörgyi, Dezséri és egy kis epizód szerepben Nagy Miklós érdemelnek csupán elismerést, Székely szépen énekelt, de halvány másolata volt a régi híres Göndör Sándoroknak. Ezt a kritikát azonban nem az előadók, de a mai kor rovására írjuk fel, mely cirkuszi mutatványt követel a magyar Thalia papnőitől és papjaitól. Hja! Ma már Vándorlegények csindradrazsája és Svihák kell az új magyarnak. (cs.) *

Heti műsor.

Hétfő: Szókimondó asszonyság.
Kedd: Forgószél kisasszony.
Szerda: Az emigrans. 1-ör.
Csütörtök: Az emigrans.
Péntek: Az emigrans.
Szombat: III. Rikhárd.
Vasárnap d. u. Faust.
Vasárnap este: Goldstein Számi

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth Lajos-utca 10. sz.
Telefonszám 549.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1905. jan. 9-én:

Szókimondó
asszonyság.
Színmű 4 felv.

Kezdeté este 7 órakor.

NYILTTER. *)

Likört és Rumot

olcsón és gyorsan lehet
házilag elkészíteni o o

Burger Frigyes

gyógyáru üzletében be-
szerezhető essenciákból.

Eladó!

Kolozsvárt,

KADÁR-utca 6. szám alatti ház, (adómentes) KADÁR-utca 8. szám alatti ház. SZÁSZ-FENESEN egy 8³/₄ holdas belsőség, a belsőségen van egy 2 szobás, előszobás, konyhás lakás és hozzá melléképületek. Egy kazal idei löher is eladó.

Értekezhetni lehet:
Bányai Sámuel és Fia cégnél,
Mátyás király-tér 3-ik sz.

Apró hirdetések.

Két hizott sortés eladó Honvéd-utca 55. szám alatt.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204,144 korona 89 fillér.

Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra
K. 9.011,613.20.

Irodák: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat **felmondás** nélkül fizeti vissza.Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges, vagy **törlesztéses** kölcsönöket nyújt.

ház- és földbirtokra,

10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett s azokat **készpénzben fizeti ki**.Régibb és magasabb hamatu jelzálog-kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál**, s mindennemű ilyen ügyletet a leggyorsabban **bonyolít le**.Leszámitol magán-, vagy üzleti **váltókat** a legmérsékeltőbb kamatláb alkalmazása mellett.Vásárol és elad, valamint előlegeket nyújt **zálogkölcsön** vagy **folyószámla** alakjában **értékpapírokra** és ilyenek vételét vagy eladását legelőnyösebben **közvetíti**.Bevált **értékpapír szelvényeket** és **sorsolt értékeket**.Pénzelőlegeket nyújt a Máv. kolozsvázi állomásának közvetlen szomszédságában fekvős szakszerűen kevelt **közraktáraiba** betárolt **gazdasági terményekre**, igen előnyös feltételek mellett.**Kölcsön-zsákokat** nagy mennyiségben és mérsékelt használati díj mellett bocsát a gazdaközönség rendelkezésére.**Kézi-zálogosztályában** (Király-utca 3. sz. a) pénzelőlegeket ad **arany- és ezüdtárgyakra**, valamint bármilyen **ingóságokra** a törvény által megszabott kamat mellett.

Két lapkihordó

azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet minden nap reggel 9 óráig a kiadóban **Gámán J. örököse** könyvnyomdájában Kossuth Lajos-utca, 10. szám

Kolozsvárt, Óvár, Viz-utca 2. sz.

Magyar konyhai kifőzés!

Igen izletes ételek kaphatók: Leves, nagy főzelék 22 kr. Egy teljes ebéd 30 kr., csütörtök és vasárnap négy tál étel, friss vacsora kenyérral 17 kr.

Házon kívüli elhordásra, naponként 3 tál étel, havonta 15 forint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Szabó Dénesné.

TRISKA J. zongora-raktára
Kolozsvárt.

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalomok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becserezését, javítását, hangolását helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára 1100 korona.

Bármikor megtekinthetők!

Telef. 399. **Stern József** Telef. 399.

Liszt-, Fűszer- és Tűzifakereskedő

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy Stern József liszt-, fűszer- és tűzifakereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésünk valóságáról meggyőződni.

A Boskovits A. utóda-féle

látszerészeti üzlet

Wesselényi Miklós-utca 4. sz.

alatt

e hó végével teljesen feloszlik.

A barendezés, valamint a bentlévő Látszerek, Távesövek, Lorgnon, Kések, Borotvák, Gramophonok és lemezek

olcsó áron eladóak.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás!!